

**UCHWAŁA NR XLII/408/2014
RADY GMINY IŁAWA**

z dnia 30 maja 2014 r.

**w sprawie wzniesienia pomnika (pamiątkowego kamienia z napisem) w miejscowości Ławice,
upamiętniającego 160 rocznicę urodzin Emila von Behringa.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Jednolity tekst: Dz. U. z 2013 r., poz.594 z późn. zmianami), w związku z przypadającą w 2014 roku 160 rocznicą urodzin Emila von Behringa – pierwszego laureata Nagrody Nobla w dziedzinie medycyny Rada Gminy Iława uchwała, co następuje:

§ 1. Postanawia się wznieść w Ławicach, na usytuowanym w centrum miejscowości skwerze, działce gruntu niezabudowanego nr 82, należącej do zasobu mienia komunalnego, pomnik upamiętniający 160 rocznicę urodzin prof. Emila von Behringa, w postaci pamiątkowego kamienia z wyrytym na nim tekstem: „Na pamiątkę 160 rocznicy urodzin prof. Emila von Behringa (1854-2014) – pierwszego laureata Nagrody Nobla w dziedzinie medycyny. Ławice, 14 czerwca 2014 r.”

§ 2. Graficzny szkic pomnika zawiera załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 3. Budowa pomnika (pamiątkowego kamienia z wyrytym napisem) będzie sfinansowana przez Gminę Iława.

§ 4. Uzasadnienie zawierające motywację, decydującą o wzniesieniu pomnika, stanowi załącznik Nr 2 do tej uchwały.

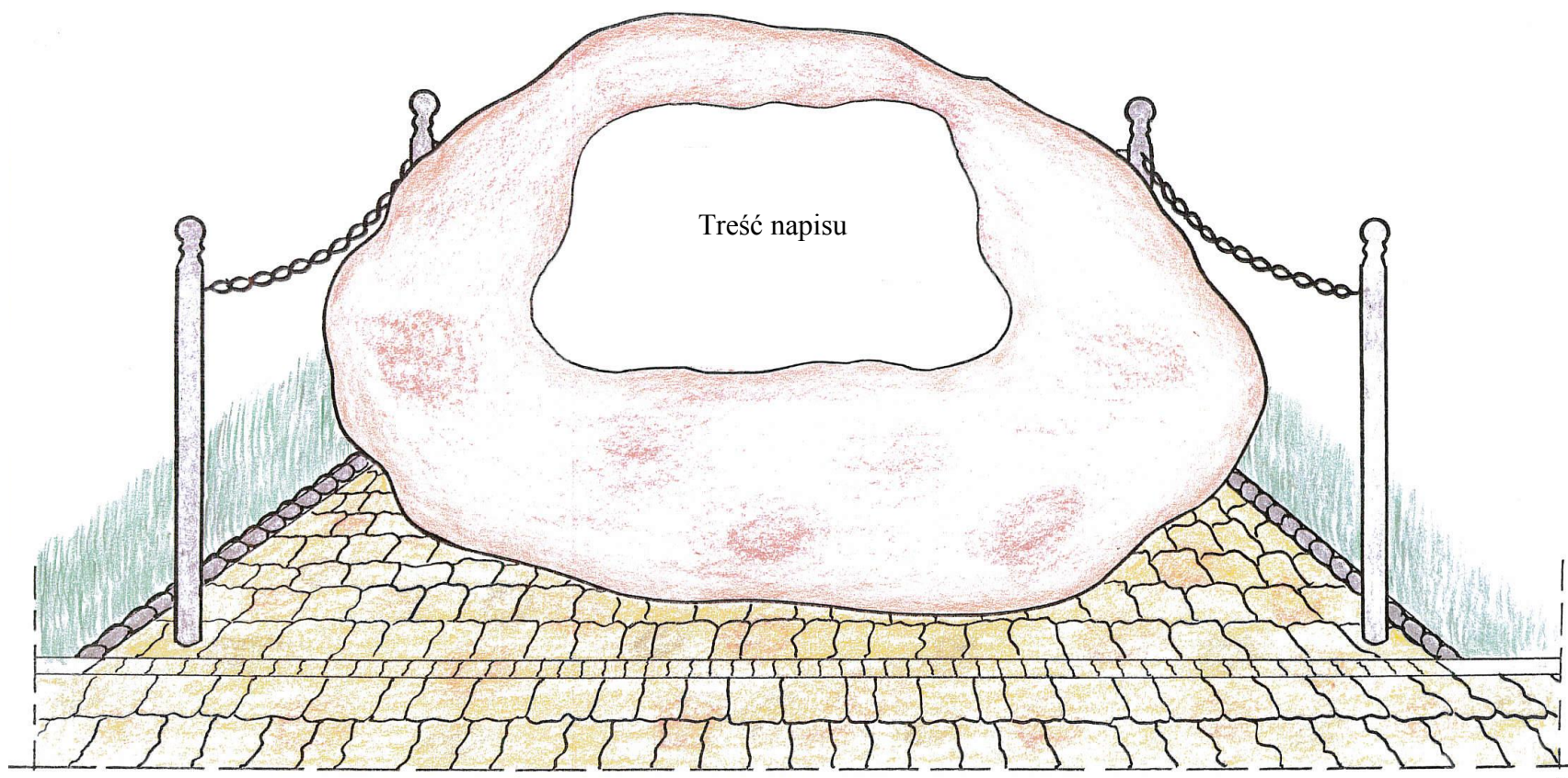
§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Iława.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Roman Piotrkowski

GRAFICZNY SZKIC POMNIKA

UZASADNIENIE

Emil Adolf von Behring urodził się w miejscowości Hansdorf (aktualnie Ławice, pow. iławski), 15 marca 1854 roku jako syn nauczyciela Georga Augusta Behringa i jego drugiej żony Augustyny Zech. Aż do trzynastego roku życia pobierał nauki u swojego ojca w domu w Ławicach, który zarazem był szkołą (także dziś). Potem uczęszczał do gimnazjum w Olsztynku, gdzie 31 lipca 1874 roku zdał maturę. Emil miał zostać studentem teologii, ale dzięki wstawiennictwu pastora Leipholza z Rudzienia, byłego nauczyciela Behringa, siostrzeniec pastora lekarz nadsztabowy pozyskał dla niego stypendium na studia chirurgiczne w Królewskim Instytucie im. Fryderyka Wilhelma w Berlinie.

31 lipca 1878 r. Emil Behring zdał trudny egzamin dopuszczający do dyplomu, a 15 sierpnia 1878 r. obronił pracę dyplomową i po dwóch latach praktyki uzyskał prawo wykonywania zawodu lekarza. Mając za sobą pracę lekarza wojskowego na terenie Prus Wschodnich został oddelegowany jako lekarz sztabowy do Instytutu Farmakologii Uniwersytetu w Bonn i pracował tam nad odpornością przeciw zarazie wąglikowej.

W 1888 roku wrócił do Berlina i rok później został skierowany do Uniwersyteckiego Instytutu Higieny, którego szefem był Robert Koch. Prowadzone wspólnie z Japończykiem Kitasato studia nad dezynfekcją doprowadziły naukowców do wniosku, popartego licznymi doświadczeniami, że krew konia uodpornionego przeciw błonicy i tężcowi, może być wykorzystana do uodpornienia innych koni. Wyniki badań nad tężcem, Behring i Kitasato opublikowali 4 grudnia 1890 roku, a kilka dni później Behring opublikował wyniki samodzielnych badań nad błonicą. Już wtedy powstały nadzieje, że tym sposobem będzie można uodpornić człowieka.

Rok później Emil Behring i dr Erich Wernicke przeprowadzili eksperyment na owcach i otrzymali wysoko skondensowaną surowicę z przeciwciałami błonicy i zaraz w 1891 roku uratowali dwoje śmiertelnie chorych na błonicę dzieci. Dla leków opracowanych przez Behringa i jego współpracowników wprowadzono nowe nazwy: surowica błonicy i surowica przeciw tężcowi.

Za swoje zasługi Behring otrzymał wiele nagród. Najpierw, w 1893 roku, tytuł profesora uniwersyteckiego, potem, w 1895 roku, tytuł nadzwyczajnego radcy medycznego; otrzymał również odznaczenie Francuskiej Legii Narodowej. W 1901 roku, z okazji dwóchsetlecia Państwa Pruskiego, nadano mu tytuł szlachecki. Jeszcze w tym samym roku Emil von Behring został pierwszym w historii medycyny lekarzem – laureatem Nagrody Nobla.

Profesorowi Emilowi von Behringowi zawdzięczamy to, że niegdyś śmiertelna choroba – dyfteryt dzisiaj jest praktycznie nieznana. Surowica przeciw tężcowi, której Behring był współwynalazcą, ratuje od dziesięcioleci życie ludziom na całym świecie. Badania Noblisty stały się punktem wyjścia dla współczesnej immunologii.

W Ławicach, w budynku, w którym obecnie funkcjonuje Niepubliczna Szkoła Podstawowa mieści się Izba Pamięci poświęcona życiu Behringa. Przed budynkiem szkoły stoi pomnik z popiersiem Noblisty.

W pobliżu tamtejszej szkoły powstanie skwer z popiersiem naukowca i centrum kulturalno-edukacyjne jego imienia. Gmina uzyskała na ten cel unijne dofinansowanie. Inwestycja ma zakończyć się przed zaplanowanymi na czerwiec głównymi uroczystościami 160-tej rocznicy urodzin von Behringa. Odbędzie się wówczas okolicznościowy festyn i sympozjum, w którym uczestniczyć będą naukowcy z Polski i Niemiec oraz wnuk jednego z braci noblisty Christian Ulrich Behring. Wzniesienie pomnika w proponowanej formie jest ze wszelkich miar uzasadnione.